

**ZPRÁVA O ČINNOSTI
STÁTNÍHO ÚŘADU INSPEKCE PRÁCE
ZA ROK 2021**

Státní úřad inspekce práce
Kolářská 451/13, 746 01 Opava
telefon: +420 950 179 178, fax: +420 950 179 199
IČO 750 46 962
opava@suip.cz, www.suip.cz
ID DS: **cmwaazf**

OBSAH

Použité zkratky, použité právní předpisy	3
Úvod	5
1 Úřad a inspektoráty	6
1.1 Informace o postavení orgánů inspekce práce a oblastech jejich působnosti	6
1.2 Postavení ve státní správě, organizační struktura	6
1.3 Sídlo a představení úřadu a inspektorátů	9
1.4 Personální činnost	11
1.5 Ekonomické ukazatele	16
2 Kontrolní akce inspekce práce	21
2.1 Kontrolní akce v roce 2021	21
2.2 Činnost realizovaná mimo stanovené kontrolní akce	23
3 Výzkumná činnost	24
4 Informační systém SÚIP	25
5 Výchova a vzdělávání zaměstnanců orgánů inspekce práce	27
5.1 Vzdělávání inspektorů a zaměstnanců dalších profesí	27
5.2 Výchova a výcvik nových inspektorů čekatelů	28
5.3 Další vzdělávání zaměstnanců orgánů inspekce práce	29
5.4 Úřednické zkoušky zaměstnanců orgánů inspekce práce	30
6 Publicita inspekce práce	31
6.1 Osvěta a propagace	31
6.2 Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.	35
7 Mezinárodní spolupráce	37
7.1 Mezinárodní spolupráce na úrovni SÚIP	37
7.2 Mezinárodní spolupráce oblastních inspektorátů práce	40
8 Projekty financované ze strukturálních fondů EU	41
9 Stížnosti	42
9.1 Stížnosti vyřizované Státním úřadem inspekce práce	43
9.2 Stížnosti vyřizované oblastními inspektoráty práce	44
10 Vybrané souhrnné údaje	45
10.1 Kontroly	45
10.2 Nejčastěji porušovaná ustanovení	48
10.3 Pokuty	50
10.4 Odvolání, žaloby a stížnosti	51

Použité zkratky

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
EU	Evropská unie
FKSP	fond kulturních a sociálních potřeb
GI	generální inspektor
GDPR	nařízení (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů)
GI	generální inspektor
IALI	Mezinárodní asociace inspekce práce (International Association of Labour Inspection)
ICT	informační a komunikační technologie
IMI	informační systém výměny informací o vysílání pracovníků
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MV	Ministerstvo vnitra
NNV	nároky z nespotřebovaných výdajů
NLZ	nelegální zaměstnávání
OIP	oblastní inspektorát práce (nebo i „inspektorát“)
OIP 3	OIP pro hlavní město Prahu se sídlem v Praze
OIP 4	OIP pro Středočeský kraj se sídlem v Praze
OIP 5	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích
OIP 6	OIP pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni
OIP 7	OIP pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem
OIP 8	OIP pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj se sídlem v Hradci Králové
OIP 9	OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj se sídlem v Brně
OIP 10	OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě
OOPP	osobní ochranné pracovní prostředky
OZNL	ochrana zdraví před návykovými látkami
OZP	osoby se zdravotním postižením
PPV	pracovněprávní vztahy
REÚIP	informační systém Registr elektronizace úkonů inspekce práce
SLIC	Výbor vrchních inspektorů práce (Senior Labour Inspectors' Committee)
SÚIP	Státní úřad inspekce práce (nebo i „úřad“)
ÚP ČR	Úřad práce České republiky
UR	upravený rozpočet
VTZ	vyhrazená technická zařízení
VTZ-EZ	vyhrazená technická zařízení - elektrická zařízení
VTZ-PZ	vyhrazená technická zařízení – plynová zařízení
VTZ-TZ	vyhrazená technická zařízení - technická zařízení
VTZ-ZZ	vyhrazená technická zařízení - zdvihací zařízení
VÚBP	Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i. (nebo i „Výzkumný ústav bezpečnosti práce“)

Použité právní předpisy

- zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “zákon o inspekci práce“),
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen “zákoník práce“),
- zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “zákon o zaměstnanosti“ nebo „ZoZ“),
- zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“),
- zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů,
- zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují požadavky BOZP“)
- zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky,
- nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí,
- Směrnice 96/71/ES (včetně aktualizací Směrnice 2018/957/EU),
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/67/EU,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1024/2012,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016,
- nařízení (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

Úvod

Tato zpráva vyhodnocuje všechny činnosti Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce v roce 2021. Jsou zde uváděny základní údaje o organizační struktuře úřadu, o jeho personálním, finančním a materiálním zajištění a informace o dalších činnostech a uskutečňovaných aktivitách. Společně s **Roční souhrnnou zprávou o výsledcích kontrolních akcí provedených inspekcí práce za rok 2021** tvoří ucelený přehled informací o veškerých činnostech za daný kalendářní rok.

Činnost Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce musela být v souvislosti s vývojem epidemiologické situace související s pandemií covid-19 korigována. V průběhu roku musely být změněny nejen priority kontrolní činnosti orgánů inspekce práce a stanovené počty kontrol. Činnost orgánů inspekce práce byla dále významně redukována z důvodu dočasného přeložení části zaměstnanců k jiným správním úřadům - Krajským hygienickým stanicím.

Všechny číselné údaje uvedené v této zprávě za rok 2021 jsou vyhodnoceny **ke dni 31. 12. 2021** (zdroj: informační systém SÚIP).

1 Úřad a inspektoráty

Úřad a inspektoráty jsou kontrolními orgány zejména na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na úseku ochrany pracovních vztahů a podmínek a na úseku zaměstnanosti. Zřízení, postavení, působnost a příslušnost orgánů inspekce práce jsou stanoveny zákonem o inspekci práce a kontrolní pravomoci v oblasti zaměstnanosti jsou stanoveny zákonem o zaměstnanosti. Sídlem úřadu je Opava.

1.1 Informace o postavení orgánů inspekce práce a o oblastech jejich působnosti

Úřad a inspektoráty zejména kontrolují dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů, z nichž vznikají zaměstnancům, odborovému orgánu, radě zaměstnanců a dalším osobám práva nebo povinnosti v pracovněprávních vztazích a dále dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce, bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví a z předpisů o zaměstnanosti (především zákaz nelegálního zaměstnávání).

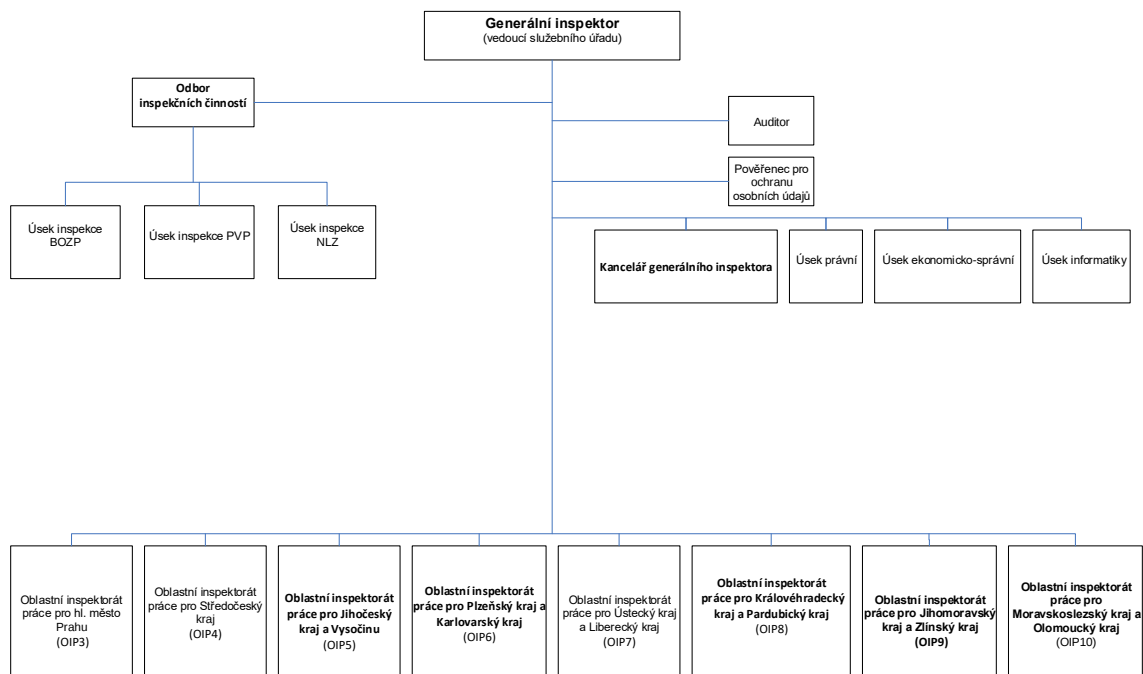
Úřad vede a zajišťuje provoz informačního systému o pracovních úrazech a o rizicích při výkonu práce. Orgány inspekce práce provádějí pravidelnou systematickou poradenskou činnost. Úřad spolupracuje s orgány inspekce práce ostatních členských zemí EU a poskytuje informace a součinnost dalším orgánům státní správy v ČR.

1.2 Postavení ve státní správě, organizační struktura

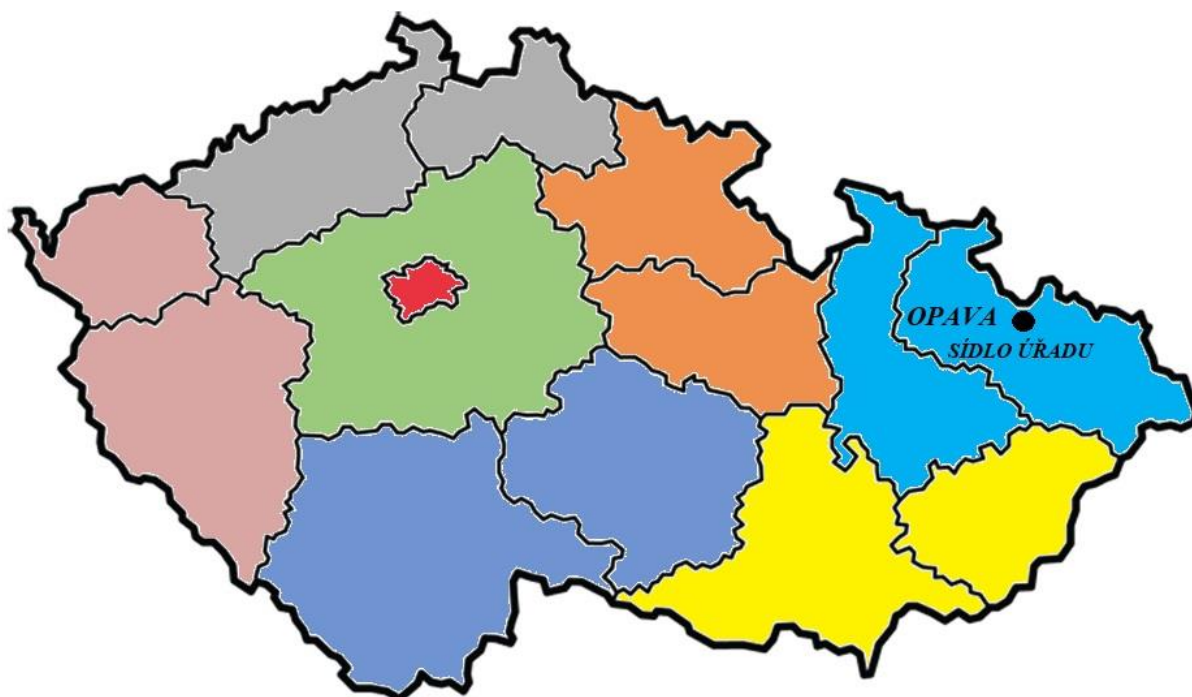
Úřad a inspektoráty jsou správními úřady se zákonem vymezenou působností a jako celek tvoří soustavu orgánů inspekce práce. Úřad řídí osm inspektorátů a sám je řízen Ministerstvem práce a sociálních věcí. Úřad je účetní jednotkou, přičemž jednotlivé inspektoráty jsou z hlediska hospodaření s majetkem, prostředky státního rozpočtu, účetnictví, pracovněprávních vztahů zaměstnanců a služebních vztahů státních zaměstnanců vnitřními organizačními jednotkami SÚIP. V čele úřadu stojí generální inspektor, který je do své funkce jmenován státním tajemníkem MPSV. V čele inspektorátu stojí vedoucí inspektor jmenovaný do své funkce generálním inspektorem SÚIP.

Organizační schéma

Státní úřad inspekce práce

Inspektoráty (dislokace a kontrolní působnost)

 Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu se sídlem v Praze

 Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj se sídlem v Praze

 Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích

 Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni

 Oblastní inspektorát práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem

 Oblastní inspektorát práce pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj se sídlem v Hradci Králové

 Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj se sídlem v Brně

 Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě

1.3 Sídlo a představení úřadu a inspektorátů

Státní úřad inspekce práce

Státní úřad inspekce práce
Kolářská 451/13, 746 01 Opava

tel.: 950 179 178
fax: 950 179 199
datová schránka ID: cmwaazf
e-mail: opava@suip.cz
www.suip.cz
IČO 750 46 962

Představení:

generální inspektor
ředitel odboru inspekčních činností - náměstek
generálního inspektora
vedoucí kanceláře generálního inspektora
vedoucí úseku ekonomicko-správního
vedoucí úseku právního
vedoucí úseku inspekce BOZP
vedoucí úseku inspekce PPV
vedoucí úseku inspekce NLZ
vedoucí úseku informatiky

Mgr. Ing. Rudolf Hahn
Ing. Jiří Macíček

Ing. Rudolf Chamráth
Ing. Pavla Volovecká
Mgr. Ing. Alžběta Kellnerová
Ing. Ondřej Varta
Mgr. Dalimila Solnická
Ing. Michal Kubík
Ing. Martin Duda

Oblastní inspektoráty práce

Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu se sídlem v Praze vedoucí inspektor:	Kladenská 103/105 160 00 Praha 6 - Vokovice JUDr. Luboš Závěský	tel.: 950 179 310 epodatelna.praha@suip.cz e-mail: praha@suip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj se sídlem v Praze vedoucí inspektorka:	náměstí Barikád 1122/2 130 00 Praha 3 PhDr. Jana Konečná	tel.: 950 179 400 epodatelna.stredni.cechy@sui p.cz e-mail: stredni.cechy@suip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Jihlavě	Vodní 21 370 06 České Budějovice Ing. Jiří Pelikán třída Legionářů 17/4181 586 01 Jihlava	tel.: 950 179 511 epodatelna.budejovice@suip.c z e-mail: budejovice@suip.cz e-mail: jihlava@suip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni vedoucí inspektorka: regionální pracoviště v Karlových Varech	Schwarzova 27 301 00 Plzeň JUDr. Jana Werdanová Svahová 1170/24 360 01 Karlovy Vary	tel.: 950 179 611 epodatelna.plzen@suip.cz e-mail: plzen@suip.cz e-mail: kvary@suip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Liberci	SNP 2720/21 400 11 Ústí nad Labem Mgr. Aleš Kalvoda nám. Dr. E. Beneše čp. 24 460 01 Liberec	tel.: 950 179 711 epodatelna@usti.cz e-mail: usti@suip.cz e-mail: liberec@suip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj se sídlem v Hradci Králové vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Chrudimi	Říční 1195 501 01 Hradec Králové Ing. Jaroslav Nečas Poděbradova 909 537 01 Chrudim	tel.: 950 179 800 epodatelna.hradec@suip.cz e-mail: hradec@suip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj se sídlem v Brně vedoucí inspektor: regionální pracoviště ve Zlíně	Milady Horákové 3 658 60 Brno Ing. et Ing. Bc. Tomáš Musil Číperova 5182 760 01 Zlín	tel.: 950 179 900 epodatelna@suip.cz e-mail: brno@suip.cz e-mail: zlin@suip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Olomouci	Živičná 2 702 69 Ostrava Ing. Martin Melecký Na Šibeníku 1179/5 772 00 Olomouc	tel.: 950 179 211 epodatelna.brno@suip.cz e-mail: ostrava@suip.cz e-mail: olomouc@suip.cz

1.4 Personální činnost

1.4.1 Přehled o počtu a pohybu zaměstnanců, věková struktura inspektorů

Fyzický počet zaměstnanců Státního úřadu inspekce práce ke dni 31. 12. 2021 činil **757**, z toho v pracovním poměru **117** a ve služebním poměru **640**. Počet přijatých zaměstnanců v průběhu roku 2021 byl 53 z toho 19 v pracovním poměru a 34 ve služebním poměru. Služební poměr ukončilo 49 zaměstnanců a pracovní poměr ukončilo 18 zaměstnanců.

V případě obsazování volných služebních a pracovních míst novými zaměstnanci jsou vyhlašována na dané pozice výběrová řízení, která jsou zveřejňována na internetových stránkách SÚIP, na úřední desce a příslušných krajských pobočkách ÚP ČR na pracovním portálu JOBS. V případě výběrových řízení na obsazování služebních míst také v informačním systému o státní službě (ISoSS). Výběrová řízení na pracovní místa a služební místa na oblastních inspektorátech práce jsou organizována a uskutečňována ve spolupráci s personalisty SÚIP.

Tabulka: Přehled věkové struktury inspektorů

Útvar	věk do 30 let/ z toho žen	31 až 40 let/ z toho žen	41 až 50 let/ z toho žen	51 až 60 let/ z toho žen	starší než 60 let/ z toho žen	celkem/ z toho žen
SÚIP-úřad	2/2	9/5	2/1	2/2	3/1	18/11
OIP 3	1/1	7/5	7/4	17/9	12/5	44/24
OIP 4	3/2	5/0	7/2	21/11	11/4	47/19
OIP 5	1/1	6/3	23/17	20/8	15/3	65/32
OIP 6	3/2	4/1	10/5	23/10	11/2	51/20
OIP 7	0/0	7/4	18/14	23/12	13/7	61/37
OIP 8	5/3	13/4	9/7	14/5	16/5	57/24
OIP 9	2/1	23/11	16/9	23/12	8/3	72/36
OIP 10	1/1	11/4	27/15	27/16	17/5	83/41
celkem tj. %	18/13 3,62	85/37 17,07	119/74 23,89	170/85 34,14	106/35 21,28	498/244 100,00

1.4.2 Vzdělávání zaměstnanců

V oblasti vzdělávání zaměstnanců bylo postupováno v souladu s Příkazem generálního inspektora SÚIP č. 18/2006 – „*Systém a zásady profesního vzdělávání*“. Vstupního vzdělávání úvodního a následného se zúčastnili všichni nově přijatí zaměstnanci systému SÚIP. Do odborného inspektorského kurzu byli zařazeni všichni budoucí inspektoři. Závěkové týdny pro budoucí inspektory, semináře pro další vzdělávání stávajících zaměstnanců a inspektorů jsou zajišťovány v rámci systému SÚIP v součinnosti s Výzkumným ústavem bezpečnosti práce a ostatními školicími agenturami. V souvislosti se vzděláváním zaměstnanců systému SÚIP byly využívány nabídky vzdělávacích agentur organizujících odborné kurzy a semináře zaměřené na změny v zákonech a předpisech, kterými se jednotliví zaměstnanci systému SÚIP při své činnosti řídí a dodržují je. Pro inspektory byly organizovány odborné semináře zaměřené na problematiku jednotlivých specializovaných oblastí. Všichni zaměstnanci se průběžně zúčastňují v rámci své odbornosti školení souvisejících se změnami zákonů, vyhlášek, předpisů apod. pořádanými také jednotlivými vzdělávacími institucemi. Většina těchto školení proběhla formou „on-line“ (telekonference, videokonference, chaty apod.), a to vzhledem k opatřením souvisejícím se šířením epidemie covid-19.

Všichni zaměstnanci mají možnost využívat k samostudiu aktuální právní předpisy a normy dostupné na internetu, odborné časopisy a publikace. Výklady právních předpisů, norem a příklady z praxe kontrolní činnosti si předávají na pracovních poradách.

Průběžně jsou přezkušováni v rámci platných předpisů i řidiči služebních vozidel.

Tabulka: Počty inspektorů (celkem/z toho žen) podle úrovně dosaženého vzdělání

útvár	vysokoškolské (Mgr.)	vysokoškolské Bc.	vyšší odborné	úplné střední	Celkem
SÚIP-úřad	18/11	-	-	-	18/11
OIP 3	24/11	14/8	-	6/5	44/24
OIP 4	20/5	14/5	4/1	9/8	47/19
OIP 5	40/18	16/8	3/3	6/3	65/32
OIP 6	21/9	17/5	4/2	9/4	51/20
OIP 7	30/14	19/14	0/0	12/9	61/37
OIP 8	36/17	12/5	2/0	7/2	57/24
OIP 9	56/27	11/5	1/1	4/3	72/36
OIP 10	54/25	17/11	3/1	9/4	83/41
celkem	299/137	120/61	17/8	62/38	498/244

1.4.3 Péče o zaměstnance a jejich pracovní prostředí

V souladu s platnou Dohodou o použití prostředků FKSP v roce 2021 byly poskytnuty zaměstnancům odměny při dovršení 50 let věku a při prvním odchodu do starobního nebo plného invalidního důchodu. Z prostředků organizace a FKSP dostávají zaměstnanci příspěvek na stravování formou stravenek a příspěvek na kulturu, vzdělávání, tělovýchovu a sport.

Dále byl poskytnut příspěvek na provoz rekreačních zařízení - rekreační středisko Hnačov a rekreační zařízení Zvonička (Dolní Dvůr).

V souladu s platnou Kolektivní dohodou a Podnikovou kolektivní smlouvou poskytuje služební úřad zaměstnancům ve služebním poměru a zaměstnancům v pracovním poměru z rozpočtových prostředků odměny při dovršení služebního výročí a pracovního výročí, odměny k životnímu výročí při dožití 40 let, 50 let a 60 let a odměny při prvním skončení služebního poměru/pracovního poměru po přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nebo po nabytí nároku na starobní důchod.

Podle finančních možností SÚIP je průběžně zabezpečováno modernizování výpočetní techniky, pracovního prostředí formou dovybavování kanceláří novým nábytkem, opravou a údržbou pracovních prostor.

Je zajištěno plnění ust. § 103 zákoníku práce v oblasti pracovně lékařské služby, a to zejména prováděním lékařských periodických prohlídek zaměřených na posouzení zdravotní způsobilosti zaměstnanců k dané práci. Dále jsou pravidelně prováděny проверки BOZP. Případně zjištěné nedostatky jsou co nejdříve odstraňovány. Soustavná údržba a opravy spravovaných objektů jsou prováděny průběžně.

V souvislosti s pokračující epidemií nákazy covid-19 a prodloužením nouzového stavu bylo vydáno opatření generálního inspektora k činnosti inspekce práce a k jednání a chování všech zaměstnanců inspekce práce. Dodatkem Podnikové kolektivní smlouvy bylo zaměstnancům umožněno uplatnění indispozičního volna za účelem očkování proti covid-19. Pro všechny zaměstnance byly zajištěny ochranné prostředky dýchacích cest (respirátory FFP2 bez výdechového ventilu), které byli zaměstnanci povinni používat.

1.4.4 Hlavní činnosti personální agendy

Provádění personální činnosti v roce 2021 byla věnována patřičná pozornost jak ze strany představených, tak ze strany personalistů. Úřad pravidelně informuje MPSV o aktuálních počtech zaměstnanců ve služebním a v pracovním poměru, o výběrových řízeních a o realizaci úřednických zkoušek.

V průběhu března roku 2021 bylo provedeno služební hodnocení všech zaměstnanců ve služebním poměru.

V roce 2021 byla vyhlášena výběrová řízení:

- na 11 míst právníků
- na 88 míst inspektorů
- na 5 míst vedoucích oddělení
- na 1 místo referenta veřejných zakázek SÚIP
- na 1 místo pověřence pro ochranu osobních údajů
- na 1 místo správce informačních a komunikačních technologií

Zaměstnanci se průběžně přihlašovali k úřednickým zkouškám, které vykonávali u těchto úřadů: MPSV, MV a ÚP ČR.

Všechny zmiňované povinnosti a činnosti související s vedením personální agendy byly v průběhu roku úspěšně plněny.

Personální práce se řídila platnými zákony, služebními a interními předpisy. Byla realizována v úzké spolupráci s představenými pod metodickým vedením kanceláře generálního inspektora Státního úřadu inspekce práce. Kromě běžných personálních činností vč. vedení evidence osobních spisů byly plněny i další úkoly spojené například s probíhající epidemií covid-19.

V souvislosti s probíhající epidemií covid-19 a vydanými mimořádnými opatřeními Ministerstva zdravotnictví došlo k dočasnému enormnímu nárůstu úkolů a činností, spojených s trasováním osob v rámci „Chytré karantény“, jejíž výkon nebyl možný zajistit zaměstnanci hygienických stanic. V této mimořádné situaci byla na žádost příslušných krajských

hygienických stanic přechodně přeložena část inspektorů jednotlivých oblastních inspektorátů práce na výpomoc s trasováním osob v rámci tzv. „Chytré karantény“.

Plnění povinného podílu ve smyslu § 83 zákona o zaměstnanosti nebylo v roce 2021 zabezpečeno zaměstnáváním OZP ani odběrem výrobků a služeb, tzv. náhradním plněním, které lze realizovat u zaměstnavatelů, jež zaměstnávají více než 50 % osob se zdravotním postižením. Povinný podíl 4 % pro systém SÚIP s celkovým průměrným ročním přepočteným počtem zaměstnanců 758,34 osob činil 30,33 osob. Ve skutečnosti byly zaměstnány 8,69 osob se zdravotním znevýhodněním, 16,68 osob se zdravotním postižením a žádná osoba s těžším zdravotním postižením (0,00), což v přepočtu znamená, že bylo zaměstnáno 25,38 osob se zdravotním postižením. Do povinného podílu chybělo 4,95 osob OZP. Nákupem výrobků a služeb byla splněna povinnost odvodu za 4,31 osob, což nestačilo a do státního rozpočtu musela být odvedena peněžní částka za 0,64 osoby, což činilo 59 276 Kč.

Dle zákona o zaměstnanosti provádějí krajské pobočky ÚP ČR pravidelně sledování a vyhodnocování situace na trhu práce v oblasti zaměstnanosti. Státní úřad inspekce práce poskytuje data do monitorovacího dotazníku, která jsou nezbytná ke sledování, vyhodnocování a predikci změn v oblasti zaměstnanosti a trhu práce na národní a regionální úrovni. Na základě těchto poskytnutých informací od zaměstnavatelů ÚP ČR koordinuje realizaci veřejných služeb zaměstnanosti.

Ochrana a zpracování osobních údajů zaměstnanců je zajišťována v souladu s GDPR a v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracovávání osobních údajů.

1.5 Ekonomické ukazatele

1.5.1 Rozpočet příjmů

Rozpočet příjmů na rok 2021 byl stanoven ve výši 500 tis. Kč, skutečné příjmy činily 883 tis. Kč, částka však byla o 474 tis. Kč nižší než v roce 2020. Celkový pokles příjmů oproti roku 2020 je způsoben zejména snížením příjmů z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku, konkrétně se v roce 2020 jednalo o příjmy z prodeje služebních vozidel (v průběhu roku 2020 došlo k významné obměně vozového parku).

1.5.2 Rozpočet výdajů

Rozpočet výdajů na rok 2021 byl stanoven ve výši 585 755 tis. Kč, skutečné čerpání činilo bez nároků z nespotrebovaných výdajů 541 547 tis. Kč, tj. 92,45 % k upravenému rozpočtu. Celkové čerpání včetně NNV činilo 578 189 tis. Kč, tj. o 6 238 tis. Kč více než v roce 2020.

Ve zmíněných výdajích je zahrnuto i čerpání NNV z minulých let, které bylo čerpáno se souhlasem MPSV nad rámec rozpočtu. Jednalo se o čerpání z NNV v celkové výši 36 642 tis. Kč, z toho na programové financování 21 148 tis. Kč, kdy se jednalo pouze o kapitálové výdaje. Dále byly z NNV z minulých let hrazeny platy zaměstnanců ve výši 4 015 tis. Kč, ostatní osobní výdaje ve výši 187 tis. Kč, odbytné ve výši 918 tis. Kč, pojistné na sociální zabezpečení ve výši 995 tis. Kč, pojistné na zdravotní pojištění ve výši 361 tis. Kč a převod fondu kulturních a sociálních potřeb ve výši 80 tis. Kč. Dále byly hrazeny např. tyto provozní výdaje: ochranné pomůcky ve výši 1 130 tis. Kč, pořízení drobného dlouhodobého majetku ve výši 1 993 tis. Kč, nákup materiálu ve výši 13 tis. Kč, konzultační, poradenské a právní služby ve výši 253 tis. Kč, nákup služeb ICT ve výši 5 282 tis. Kč a programové vybavení ve výši 18 tis. Kč.

Celkové čerpané výdaje v roce 2021 byly o 6 238 tis. Kč vyšší než v roce 2020, což bylo způsobeno především vyšším čerpáním kapitálových výdajů na programové financování.

V roce 2021 nebyl realizován žádný projekt s účastí EU Operačního programu Zaměstnanost a ani rozpočet v daném roce tento projekt nezahrnoval.

Čerpání běžných výdajů činilo 535 447 tis. Kč, tj. 96,22 % upraveného rozpočtu-viz následující tabulka. Celkový zůstatek činil 9 075 tis. Kč. Oproti roku 2020 bylo vyčerpáno o 11 031 tis. Kč méně, a to z důvodu vázání prostředků na platy, doprovodných výdajů a tvorby FKSP ve výši 11 946 tis. Kč, které organizace nemohla vyčerpat.

v Kč

č. podse- skupení	název podseskupení položek	UR 2021 po odečtení vázání	čerpání za rok 2021	% čerpání k UR 2021	zůstatek do NNV z roku 2021
501	Platy	343 202 422,00	343 202 422,00	100,00	0,00
502	Ostatní platby za provedenou práci	454 458,00	454 458,00	100,00	0,00
503	Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	115 988 842,00	115 988 842,00	100,00	0,00
512	Podlimitní technické zhodnocení	85 807,00	83 615,00	97,45	2 192,00
513	Nákupy materiálu	8 190 418,00	6 414 804,36	78,32	1 775 613,64
515	Nákup vody, paliv a energie	8 182 241,00	7 536 565,03	92,11	645 675,97
516	Nákup služeb	45 976 998,00	43 275 846,90	94,12	2 701 151,10
517	Ostatní nákupy	10 491 604,00	6 562 684,04	62,55	3 928 919,96
519	Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	435 879,00	423 658,00	97,20	12 221,00
534	Převody vlastním fondům	6 864 047,00	6 864 047,00	100,00	0,00
536	Ostatní neinvestiční transfery jiným veřejným rozpočtům	730 115,00	728 615,00	99,79	1 500,00
542	Náhrady mezd v době nemoci	3 856 561,00	3 856 561,00	100,00	0,00
551	Neinvestiční transfery mezinárodním a národním organizacím	5 000,00	4 707,60	94,15	292,40
590	Ostatní neinv. výdaje	57 340,00	50 072,64	87,33	7 267,36
	Neinvestiční výdaje celkem	544 521 732,00	535 446 898,57	98,33	9 074 833,43

Vybrané akce programového financování realizované v roce 2021

SÚIP – Sloučení programových platforem informačního systému

Čerpáno v roce 2021: 8 949 034,40 Kč

Předmětem investiční akce je optimalizace datových struktur komplexního informačního systému Registru elektronizace úkonů inspekce práce, sloučení programových platforem MS Dynamics CRM a AX do MS Dynamics 365, a zajištění jeho bezproblémového provozu a rozvoje. V červenci 2021 byla uzavřena smlouva o dílo ve výši 27 186 620,01 Kč. Úhrada za dílo je rozdělena do několika etap, přičemž v roce 2021 byly uhrazeny 2 etapy v celkové hodnotě 8 949 034,40 Kč vč. DPH, zbylé finanční prostředky budou uhrazeny po předání díla, které je plánováno na druhou polovinu roku 2022.

SÚIP – Pořízení a konsolidace aplikačních serverů a systémů LAN

Čerpáno v roce 2021: 3 685 418,00 Kč

Předmětem této investiční akce byla dodávka, instalace a konfigurace aplikačních serverů a systémů LAN a poskytnutí dalších souvisejících plnění. Jmenovitě se jedná o pořízení 6 serverů, 2 diskových polí a 6 switchů v několika typových konfiguracích pro jednotlivé položky.

SÚIP – Dohledové centrum informační a kybernetické bezpečnosti včetně SW vybavení

Čerpání v roce 2021: 2 371 842,00 Kč

Předmětem investiční akce bylo vybudování dohledového centra informační a kybernetické bezpečnosti včetně SW vybavení, zejména pro monitoring uživatelů a procesů, blokování nežádoucích aktivit a komunikací, monitoring a blokování zařízení připojených přes sběrnice počítače a následný reporting zjištěných incidentů na centrální konzoli nebo do SIEM.

SÚIP – Obnova souborových a aplikačních serverů a systémů LAN

Čerpáno v roce 2021: 3 386 064,00 Kč

Předmětem investiční akce bylo pořízení 32 ks serverů, jedná se o výměnu zastaralých a opotřebovaných serverů za nové modely využívající moderní technologie, dosahující vyšších výkonů, úložných kapacit, rychlost a dostupností při nižších nákladech na provoz a servis.

OIP Plzeň – Rekonstrukce budovy Karlovy Vary

Čerpáno v roce 2021:

5 387 235,31 Kč

Jedná se o investiční akci realizovanou v průběhu několika let. Realizací uvedené akce dojde ke zvýšení úrovně pracovního prostředí zaměstnanců SÚIP zařazených na daném OIP a pobočky ÚP ČR, jehož zaměstnanci jsou v budově také umístěni. Výměnou oken, exteriérových dveří a zateplením fasády budou zvýšeny tepelně – izolační vlastnosti objektu. Přízemí objektu bude lépe přístupné pro imobilní klienty. Zároveň bude vyřešeno parkování pro klienty jak OIP, tak ÚP ČR.

V roce 2019 bylo vydáno stavební povolení. V roce 2020 došlo k přehodnocení záměru provádět rekonstrukci budovy za plného provozu, což generovalo potřebu přepracování projektové dokumentace.

V srpnu 2021 byly uzavřeny smlouvy se zhotovitelem stavby, technickým dozorem i koordinátorem BOZP. Práce na díle byly zahájeny v září 2021 a dle smlouvy o dílo se zhotovitelem stavby by měla být rekonstrukce dokončena do konce roku 2022.

1.5.3 Majetek a závazky

Majetek

K 31. 12. 2021 činila hodnota majetku celkem 716 135 tis. Kč, z toho dlouhodobého nehmotného majetku 96 268 tis. Kč a dlouhodobého majetku 564 611 tis. Kč. Hodnota nedokončeného dlouhodobého nehmotného majetku činí 4 599 tis. Kč (jedná se o rozpracovanou investiční akci SÚIP – Sloučení programových platforem – uhrazena 2. etapa), hodnota nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku 6 767 tis. Kč (jedná se o rozpracovanou investiční akci OIP 6 – rekonstrukce budovy Karlovy Vary).

Oběžný (krátkodobý) majetek je ve výši 55 252 tis. Kč. Významnou část oběžného majetku tvoří krátkodobé pohledávky ve výši 9 045 tis. Kč. Majetek je plně využíván jak samotným úřadem SÚIP, tak jednotlivými oblastními inspektoráty práce.

Závazky

Hodnota závazků SÚIP k 31. 12. 2021 činí 43 306 tis. Kč a je tvořena pouze závazky krátkodobými. Podstatnou část tvoří závazky plynoucí z mezd zaměstnanců ke zdravotním pojišťovnám, k České správě sociálního zabezpečení, k finančnímu úřadu a v neposlední řadě

k samotným zaměstnancům, jejichž plat za měsíc prosinec 2021 je bezhotovostně převáděn na účty zaměstnanců.

Významnou část krátkodobých závazků tvoří Výdaje příštích období – 2 204 tis. Kč, jedná se o dodávky materiálu a služeb, které spadají do účetního období roku 2021, do účetní závěrky je známa fakturovaná částka, ale dodavatelem je vyfakturována až v následujícím roce. Další významnou část tvoří Dohadné účty pasivní – 346 tis. Kč, jedná se o dodávky materiálu a služeb, zejména spotřebované energie v roce 2021, přičemž tyto dodávky jsou vyfakturované v následujícím účetním období.

2 Kontrolní akce inspekce práce

Kontrolní činnost byla navrhována podle Ročního programu kontrolních akcí Státního úřadu inspekce práce na rok 2021, který byl předem projednán s vyššími odborovými orgány a organizacemi a schválen Ministerstvem práce a sociálních věcí. Při sestavování tohoto programu úřad tradičně vycházel rovněž ze strategie Evropské unie. V programu byly rovněž zohledněny a promítnuty výsledky analýzy pracovní úrazovosti a podnětů ke kontrole, poznatky z kontrolní činnosti v uplynulém období a rovněž náměty a připomínky sociálních partnerů. Program kontrolních akcí na rok 2021 sestával z **22** hlavních kontrolních úkolů s celostátní působností.

V první polovině roku a následně v jeho závěru byla realizace kontrolní činnosti významně ovlivněna pandemií onemocnění covid-19 a přijetím vládních opatření Vlády ČR a Ministerstva zdravotnictví. Kontrolní činnost orgánů inspekce práce musela být po jistou dobu výrazně omezena i vzhledem k tomu, že početná skupina inspektorů byla v průběhu roku pověřena společně s kontrolory ÚP ČR realizací veřejnosprávních kontrol programu Antivirus a v průběhu první poloviny roku bylo více než 300 inspektorů dočasně přeloženo k výpomoci Krajským hygienickým stanicím pro účely trasování onemocnění covid-19.

Ve srovnání s předchozími lety tak došlo k celkovému snížení provedených kontrol.

2.1 Plánované kontrolní akce v roce 2021

Ročním programem kontrolních akcí Státního úřadu inspekce práce na rok 2021 byly stanoveny následující kontrolní akce:

- Kontrola dodržování pracovněprávních předpisů na základě podnětů směřujících do úseku pracovních vztahů a podmínek, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zaměstnanosti

Kontrolní akce v oblasti pracovních vztahů a podmínek

- Agenturní zaměstnávání
- Rovné odměňování mužů a žen
- Odměňování zaměstnanců, dodržování minimální a nejnižší úrovně zaručené mzdy a nejnižší úrovně zaručené mzdy

- Kontroly dodržování pravidel při vysílání pracovníků do ČR na základě směrnic 96/71/ES a 2014/67/EU
- Kontroly v oblasti pracovní doby a doby odpočinku
- Kontroly pracovních podmínek při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí

Kontrolní akce v oblasti zaměstnanosti vč. nelegálního zaměstnávání

- Nelegální zaměstnávání občanů ČR a cizinců
- Zastřené zprostředkování zaměstnání
- Poskytování služby péče o dítě v dětské skupině

Kontrolní akce v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení

- Kontroly bezpečnosti práce ve stavebnictví – zajištění prevence v oblasti BOZP při přípravě stavby a bezpečném provádění prací na staveništi
- Kontroly BOZP a pracovní doby v oblasti dopravy
- Kontroly v oblasti elektrických zařízení
- Kontroly v oblasti zdvihacích zařízení
- Kontroly dodržování bezpečnostních předpisů při provozu plynových zařízení
- Bezpečnost práce tlakových zařízení při provozu a údržbě, včetně oprav, montáže a rekonstrukce
- Kontroly bezpečného provozování strojů a technických zařízení v zemědělství a v potravinářském průmyslu
- Kontroly v oblasti lesnictví a dřevozpracujícího průmyslu
- Kontroly bezpečné práce s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi
- Kontroly bezpečnosti práce v oblasti terciální sféry
- Kontroly bezpečnosti práce ve zpracovatelském průmyslu a strojírenství
- Integrovaná inspekce podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií
- Program *Bezpečný podnik*

Zprávy k jednotlivým výše uvedeným hlavním úkolům jsou obsaženy v Roční souhrnné zprávě o výsledcích kontrolních akcí provedených inspekcí práce za rok 2021.

2.2 Činnost realizovaná mimo stanovené hlavní úkoly

Účast inspektorů pro oblast BOZP v odborných technických komisích

V rámci své činnosti jsou inspektoři pro oblast BOZP zároveň členy odborných technických komisí:

- Rada pro certifikaci Fyzikálně technického zkušebního ústavu;
- Technická normalizační komise TNK 103 Tlakové nádoby na přepravu plynů;
- Technická schvalovací komise Českého plynárenského svazu (komise se zabývá problematikou tvorby a změn technických předpisů v oblasti plynárenství - TPG);
- Rada pro chemickou bezpečnost (mezirezortní poradní orgán ministra životního prostředí v otázkách souvisejících s problematikou chemické bezpečnosti);
- Koordinační skupina pro vedení agendy zákona č. 224/2015 Sb.;
- Akreditační komise (poradní orgán v oblasti akreditací podle zákona č. 309/2006 Sb.);
- Technická normalizační komise TNK 92 Lešení (poradní orgán Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví pro komplexní řešení všech otázek technické normalizace v daném rozsahu působnosti);
- Technická normalizační komise TNK 100 Řetězy, lana, vázací prostředky, příslušenství;
- Technická normalizační TNK 115 Kontejnery, výměnné nástavby a palety;
- Technická normalizační komise TNK 22 Elektrotechnické předpisy;
- Technická normalizační komise TNK 121 Zařízení a ochranné systémy pro prostředí s nebezpečím výbuchu;
- Technická normalizační komise TNK 123 Zdvihačí a manipulační zařízení;
- Technická normalizační komise TNK 3 Osobní ochranné prostředky;
- Technická normalizační komise TNK 148 Prevence kriminality a ochrana obyvatel;
- Technický výbor pro akreditaci inspekčních orgánů;
- Komise pro posuzování shody při Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví;
- Stálý výbor č. 1 pro technickou bezpečnost Rady vlády pro BOZP.

3 Výzkumná činnost

Úřad v roce 2021 zpracoval Rozbor pracovní úrazovosti za rok 2020 a následně ho předal VÚBP, v. v. i., včetně informací ze svého informačního systému REÚIP.

4 Informační systém inspekce práce

4.1 Informační systém SÚIP

Stávající informační systém REÚIP byl přemigrován na nově vysoutěžený hardware a redesignován tak, aby se maximálně zvýšil jeho výkon, především rychlost odezvy. Byl vybudován i nový zálohovací systém. Zároveň byly zahájeny práce na projektu „Sloučení programových platforem informačního systému REÚIP II“, jehož výsledkem bude v říjnu roku 2022 inovovaný a zjednodušený IS REÚIP.

Kybernetická bezpečnost

Byla aktualizována analýza rizik z roku 2018 na aktuální stav roku 2021 a pověření pracovníci úseku informatiky vypracovali návrh Bezpečnostní politiky SÚIP. Na základě investiční akce „9058 SÚIP – Dohledové centrum informační a kybernetické bezpečnosti včetně SW vybavení“ byl vysoutěžen a pořízen DLP software Safetica One Enterprise, určený pro monitorování a dozorování operací s daty a bránění jejich úniku a ztrátě. Byla vypořádána Reaktivní opatření NÚKIB z března 2021 a z října 2021. Proběhly penetrační testy, které byly vyhodnoceny začátkem roku 2022.

Systém elektronické pošty

Byly nasazeny nové verze jak samotné MS Exchange 2019, tak podpůrných systémů (WIN server 2019 a MS SQL 2019). Vše běží na novém, výkonnějším HW, čímž bylo umožněno navýšení emailových schránek uživatelů na 200 % původní kapacity s možností dalšího navyšování.

Komunikace

SÚIP opustil platformy Polycom a Skype for business. Zařízení Polycom byla nahrazeno univerzálnějšími Logitech Rally a primární komunikační platformou SÚIP jsou MS Teams.

4.2 Analýza stavu a vývoje pracovní úrazovosti v České republice

Po zaevidování a kontrole zapsaných dat o pracovních úrazech byla vytvořena analýza všech oblastí pracovní úrazovosti úrazů s hospitalizací delší než 5 dnů, smrtelných úrazů a ostatních úrazů. Do závěrečných analýz byly zařazeny převzaté statistické údaje o pracovní úrazovosti v působnosti Státní báňské správy – Českého báňského úřadu. Získané informace a statistiky byly koordinovány s Českým statistickým úřadem. Na základě těchto analýz a dat ČSÚ za rok 2020 byla vytvořena pravidelná závěrečná zpráva „Pracovní úrazovost v České republice v roce 2020“, obsahující statistiky

- Pracovní úrazovosti
- Smrtelné pracovní úrazovosti
- Pracovní úrazovosti s hospitalizací delší než 5 dní

4.3 Zpracování statistických výstupů za Českou republiku pro statistický úřad Evropské unie Eurostat

Podrobné statistické údaje pro Eurostat – Statistický úřad Evropské unie se zasílají prostřednictvím Českého statistického úřadu s osmnáctiměsíčním posuvem, tj. v červnu 2021 byl předán statistický soubor s daty za rok 2019. Poskytnutá data byla zpracována společně za SÚIP a Český báňský úřad - Státní báňskou správu. Dle požadavku Eurostat pak byla dále upřesněna, znovu zpracována a posléze akceptována.

5 Výchova a vzdělávání zaměstnanců orgánů inspekce práce

5.1 Vzdělávání inspektorů a zaměstnanců dalších profesí

Odborné semináře představují interní formu vzdělávání v systému orgánů inspekce práce. Jedná se o tematicky zaměřené semináře, které se pořádají zpravidla v rámci určité specializace inspektorů (např. elektrická zařízení, zemědělství a potravinářství, pracovní doba a dovolená či rovné zacházení a diskriminace při uplatnění práva na zaměstnání apod.), a to v návaznosti na změny legislativy v dané oblasti nebo v souvislosti se zaměřením hlavních úkolů kontrolní činnosti na daný rok.

V návaznosti na protiepidemiologická opatření v ČR však byly v roce 2021 plánované odborné semináře inspektorských specializací většinou odsouvány či zcela rušeny.

5.1.1 Odborné semináře za oblast BOZP a VTZ

V roce 2021 se uskutečnil jeden odborný seminář inspektorů zaměřený na problematiku tlakových zařízení organizačně zajištěný kanceláří generálního inspektora.

5.1.2 Odborné semináře za oblast právní

V roce 2021 proběhl jeden odborný seminář zaměřený na aplikaci kontrolního řádu v podmínkách inspekce práce a určený inspektorům, organizačně jej opět zajistila kancelář generálního inspektora.

5.1.3 Ostatní odborné semináře a webináře

V roce 2021 se uskutečnil také odborný seminář zaměstnanců úseku informatiky zaměřený na Sharepoint a Teams a seminář určený inspektorům a zaměřený na problematiku boje s korupcí.

Několik vzdělávacích akcí napříč různými oblastmi kontrolní činnosti orgánů inspekce práce kancelář generálního inspektora zajistila formou webinářů, tj. seminářů pořádaných on-line, a to prostřednictvím aplikace Skype pro firmy. Jednalo se o webináře tematicky zaměřené na:

- problematiku novely zákoníku práce, která byla provedena zákonem č. 285/2020 Sb. (1 webinář),

- oblast problematických jednání se zástupci kontrolovaných osob, klienty poradenství apod. (3 webináře pro nové inspektory),
- problematiku práce v prostředí s nebezpečím výbuchu (1 webinář).

5.2 Výchova a výcvik nových inspektorů

Odborný inspektorský kurz je další formou interního vzdělávání v systému orgánů inspekce práce. Má kombinovanou formu, která sestává z distanční a prezenční části.

V návaznosti na protiepidemiologická opatření v ČR byla distanční i prezenční příprava nových inspektorů upravena z hlediska rozsahu a formy.

V distanční části, tj. v přípravě nových inspektorů přímo na jejich pracovištích dle individuálních plánů přípravy pod vedením garantů zácviku, protiepidemiologická opatření znamenala především rozsah a způsob absolvování kontrol u zaměstnavatelů v různých oblastech kontrolní činnosti orgánů inspekce práce. Stanovený počet absolvovaných kontrol byl upraven ve smyslu, že bude akceptován jakýkoli počet kontrol, který se podaří zajistit. Snahou zainteresovaných stran bylo, aby se noví inspektoři seznamovali s průběhem kontrol dle aktuálních možností, protože cílem jejich účasti na kontrolách je praktické zvládnutí potřebných dovedností inspektora.

Součástí distanční části odborného inspektorského kurzu je také speciální e-learningové vzdělávání, jehož cílem je teoretické ovládnutí potřebných znalostí. V roce 2021 proběhlo 11 běhů e-learningového vzdělávání pro nové inspektory, které absolvovalo 29 nových inspektorů.

Prezenční část odborného inspektorského kurzu byla organizována on-line formou přednáškového soustředění pro skupinu inspektorů prostřednictvím komunikačního nástroje Skype pro firmy. Jejím cílem je prohloubit znalosti inspektorů načerpané během přípravy v distanční části, upozornit na záležitosti vyžadující si zvýšenou pozornost z důvodu složitosti nebo závažnosti a metodicky sjednotit formulaci závad do protokolu z kontroly. V roce 2021 se uskutečnilo celkem pět běhů prezenční části odborného inspektorského kurzu, které proběhly formou on-line přednášek.

Závěrečnou zkoušku inspektora inspekce práce v roce 2021 složilo úspěšně celkem 18 inspektorů. Rozdílovou zkoušku inspektora inspekce práce složily úspěšně 2 inspektorky, které se po pauze delší než 1 rok vrátily na pozice inspektorů k výkonu kontrolní činnosti.

5.3 Další vzdělávání zaměstnanců orgánů inspekce práce

5.3.1 Vstupní vzdělávání

Vstupní vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech se dle 4. služebního předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 5. 11. 2019, kterým se stanoví Rámcová pravidla vzdělávání ve služebních úřadech v případě státních zaměstnanců ve služebním poměru a státních zaměstnanců na služebních místech, a dle usnesení vlády č. 899/2020 ze dne 7. 9. 2020 o Rámcových pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech, kterým se tato stanoví pro státní zaměstnance v pracovním poměru, člení na vstupní vzdělávání úvodní a vstupní vzdělávání následné.

Cílem vstupního vzdělávání úvodního je zprostředkovat zaměstnanci na začátku jeho služebního, popř. pracovněprávního vztahu informace a základní znalosti týkající se chodu úřadu. V roce 2021 prošlo vstupním vzděláváním úvodním přímo na svých pracovištích 53 zaměstnanců.

Vstupní vzdělávání následné pak prohlubuje zaměstnancovy znalosti týkající se organizace a činnosti státní správy, práv, povinností a pravidel etiky zaměstnance správního úřadu, právních předpisů obecně týkajících se činnosti státní správy a práva Evropské unie. Zaměstnanci ve služebním poměru tyto znalosti získávají v rámci své přípravy na obecnou část úřednické zkoušky dle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, a souvisejících předpisů a tyto znalosti dokládají úspěšným absolvováním obecné části úřednické zkoušky. Pro zaměstnance v pracovním poměru byla v roce 2021 tato forma vzdělávání zajišťována prostřednictvím e-learningového kurzu Vstupní vzdělávání následné, který pro zaměstnance správních úřadů zabezpečoval Odbor vzdělávání a mezinárodní spolupráce ve státní službě Sekce pro státní službu MV. V roce 2021 absolvovalo tento e-learningový kurz 7 zaměstnanců.

5.3.2 Aktualizační školení

Účast zaměstnanců orgánů inspekce práce na jednorázových seminářích a školeních pořádaných různými vzdělávacími agenturami byla také v roce 2021 motivována cílem průběžně se seznamovat s aktuálními informacemi v daném oboru. Rovněž účast zaměstnanců na těchto jednorázových školeních poznamenala v roce 2021 protiepidemiologická opatření.

V oblasti vzdělávání spolupracuje SÚIP rovněž s VÚBP, v. v. i., jehož prostřednictvím jsou pro zaměstnance orgánů inspekce práce zajišťována jednorázová školení z oblasti bezpečnosti práce, bezpečného provozu vyhrazených technických zařízení, z oblasti pracovního práva či zákona o zaměstnanosti nebo z oblasti komunikačních dovedností či právních předpisů týkajících se správního práva a kontrolní činnosti inspekce práce. V roce 2021 se ve spolupráci s VÚBP, v. v. i., uskutečnil 1 webinář (prostřednictvím aplikace Skype pro firmy) a 2 semináře.

5.3.3 Školení informačních technologií

Pracovníci úseku informatiky průběžně prováděli konzultační podporu k problematice používání informačního systému REÚIP a elektronické spisové služby a věnovali se zaškolení nových inspektorů v práci s informačním systémem REÚIP v rámci prezenční části odborného inspektorského kurzu i následně po jeho proběhnutí.

5.4 Úřednické zkoušky zaměstnanců orgánů inspekce práce

V návaznosti na zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, pokračovali zaměstnanci SÚIP v roce 2021 ve skládání úřednických zkoušek. Pouze obecnou část úřednické zkoušky složili 2 zaměstnanci, 21 zaměstnanců složilo úspěšně obecnou i zvláštní část úřednické zkoušky a 41 zaměstnanců složilo úspěšně zvláštní část úřednické zkoušky v jednom či ve více oborech státní služby. Dva zaměstnanci museli opakovaně složit zvláštní část úřednické zkoušky.

6. Publicita inspekce práce

6.1 Osvěta a propagace

Program osvěty a propagace inspekce práce na rok 2021 vycházel z kompetencí zákona o inspekci práce a z cílů Národní politiky BOZP. Osvěta a propagace byla realizována na základě národního programu osvěty a propagace v systému orgánů inspekce práce a v návaznosti na regionální projekty osvěty a propagace jednotlivých oblastních inspektorátů práce v následujících oblastech:

1. v oblasti vztahu k hromadným sdělovacím prostředkům,
2. v oblasti vztahu k veřejnosti,
3. v oblasti veletrhů a výstavnictví,
4. v oblasti spolupráce s ostatními organizacemi.

6.1.1 Publicita v hromadných sdělovacích prostředcích

Zaměstnanci úřadu a inspektorátů podávali v odpovídajícím rozsahu a se zřetelem na zákonné možnosti informace k aktuálním otázkám z činnosti orgánů inspekce práce zástupcům médií celostátního i regionálního formátu (denní tisk, odborné časopisy, rozhlas, televize, digitální média). V průběhu roku 2021 odpovídal SÚIP prostřednictvím tiskového mluvčího na dotazy z médií v 66 případech. Zástupci SÚIP vystupovali ve vysílání České televize, Českého rozhlasu, televizních stanic Nova, CNN Prima News, ve zpravodajských i publicistických pořadech.

Pro média bylo vydáno 11 tiskových zpráv, v nichž byly podány informace z výsledků kontrolní činnosti orgánů inspekce práce za uplynulé období, popř. informace k monotematické události (např. mimořádné kontrolní akci zaměřené na odhalování nelegálního zaměstnávání či předávání osvědčení „Bezpečný podnik“ oceněným firmám atd.).

Rok 2021 byl také nestandardní z důvodu pokračování globální pandemie covid-19, což se samozřejmě odrazilo i na komunikaci s médii, která částečně zůstala konzultační a poradenská, kdy zástupci médií často potřebovali osvětlit kompetence SÚIP (a například hygienických stanic) v problematice nošení roušek na pracovištích, v oblasti využívání home office zaměstnavateli, kontrol podniků v rámci programu Antivirus, které prováděl Úřad práce ČR a zástupci SÚIP se jich účastnili pouze v roli přizvaných osob – odborníků

na pracovněprávní problematiku apod. Rovněž některé vydané tiskové zprávy obsahovaly témata spojená s pandemií covid-19, jako například 11. 1. 2021 „*Inspekce práce pomáhá hygieně s trasováním*“, 11. 4. 2021 „*Inspekce práce pomůže krajským hygienickým stanicím při kontrolách dodržování covidových opatření ve firmách*“ nebo 28. 4. 2021 „*V loňském roce navzdory pandemii výrazně vzrostl počet smrtelných pracovních úrazů*“.

Všechny tiskové zprávy byly zveřejněny také na webových stránkách orgánů inspekce práce www.suip.cz v rubrice „Tiskové zprávy“. Na webu www.suip.cz byly rovněž pravidelně zveřejňovány pro veřejnost novinky z chodu úřadu (např. „*Pracovní setkání se zástupci slovenské inspekce práce*“, „*Otestovali jsme se na covid-19*“, „*Proběhly závěrečné zkoušky nových inspektorů*“, „*Vystoupili jsme na konferenci Bezpečnost a ochrana zdraví při práci 2021*“). Zaměstnanci SÚIP rovněž pravidelně publikovali v odborném tisku.

Ve spolupráci s VÚBP, v. v. i., a MPSV vyšla v roce 2021 čtyři čísla Zpravodaje SÚIP. V elektronické podobě byl Zpravodaj, stejně jako plné verze krácených příspěvků, zveřejněn na webových stránkách SÚIP (<https://www.suip.cz/web/suip/zpravodaj-suip>) a VÚBP, v. v. i. (www.bozpinfo.cz), odkaz na Zpravodaj byl umístěn na webových stránkách českého Focal Pointu (http://osha.europa.eu/fop/czech-republic/cs/publications/bozp_casopisy.php).

6.1.2 Publicita ve vztahu k veřejnosti

V roce 2021 byla v elektronické podobě na CD-ROM vydána Zpráva o činnosti Státního úřadu inspekce práce za rok 2020, dále Roční souhrnná zpráva o výsledcích kontrolních akcí provedených inspekcí práce za rok 2020 a Pracovní úrazovost v České republice v roce 2020. Zprávy byly rovněž zveřejněny na webových stránkách www.suip.cz.

Zaměstnanci úřadu v návaznosti na legislativní změny aktualizovali soubor informačních materiálů z oblasti pracovních vztahů a podmínek, z oblasti bezpečnosti práce a z oblasti bezpečného provozu vyhrazených technických zařízení. Všechny tyto informační materiály byly zveřejněny v elektronické podobě na webových stránkách úřadu v rubrice „*Informační materiály*“, odkud mohou být dle potřeby vytištěny. Informační materiály z různých oblastí kontrolní činnosti orgánů inspekce práce představují také důležitý prostředek šíření informací v rámci výstavního stánku na veletržních akcích.

Na pracovištích úřadu a inspektorátů v roce 2021 probíhala propagační a osvětová činnost v rámci bezplatného poskytování základních informací a poradenství zaměstnancům a zaměstnavatelům. Rok 2021 byl, stejně jako rok 2020, výjimečný z důvodu výskytu globální pandemie covid-19, což se samozřejmě odrazilo i na zvýšené poptávce po poradenství ze strany veřejnosti. Pro tyto účely byly zřízeny bezplatné telefonické linky v sídle každého oblastního inspektorátu práce, které v době v největšího vytížení vyřizovaly až 1000 dotazů denně. Poradenské služby byly v průběhu roku poskytovány telefonicky, písemně, při osobních návštěvách i při vlastním provádění inspekce. K orientaci ohledně nejbližšího pracoviště orgánů inspekce práce, kam se mohou občané obrátit se svými dotazy z oblasti pracovního práva, z oblasti bezpečnosti práce či z oblasti zákona o zaměstnanosti, slouží také informační materiál „*Orgány inspekce práce*“, který je pravidelně aktualizován, zveřejňován na webových stránkách úřadu a v tištěné podobě distribuován prostřednictvím oblastních inspektorátů práce či v rámci veletržních akcí, jichž se účastní zástupci orgánů inspekce práce.

Důležitou roli v době pandemie covid-19 plnily webové stránky Státního úřadu inspekce práce. V roce 2020 zřízená speciální sekce „*Informace o koronaviru*“ byla i v roce 2021 podle potřeby aktualizována tak, aby zde návštěvníci webových stránek našli všechny důležité informace, včetně odkazů na stránky na stránky Ministerstva zdravotnictví či Ministerstva práce a sociálních věcí. Byly zde rovněž uveřejňovány nejčastější dotazy spojené s problematikou pandemie covid-19 na pracovištích, návody na konkrétní situace apod.

Inspektoráty plnily rovněž roli poradního a kontrolního orgánu vůči firmám usilujícím o splnění požadavků programu na zavedení systémového řízení BOZP v podniku a o získání certifikátu „*Bezpečný podnik*“. V roce 2021 získalo certifikát „*Bezpečný podnik*“ celkem 16 firem, které dostaly náročným požadavkům programu. Slavnostní předání osvědčení Bezpečný podnik dne 1. 6. 2021 v Opavě bylo z důvodu nízkého počtu oceněných zrušeno. V této nelehké době titul Bezpečný podnik úspěšně obhájily pouze dvě společnosti, které splnily podmínky programu. Generální inspektor SÚIP Mgr. Ing. Rudolf Hahn rozhodl ocenění Bezpečný podnik předat na místně příslušných oblastních inspektorátech práce. Na podzim se slavnostní akce konala 26. 10. 2021 v Kaiserštejnském paláci v Praze, kde bylo oceněno celkem 14 podniků za účasti ministryně práce a sociálních věcí paní Jany Maláčové a generálního inspektora Rudolfa Hahna. Držitelem osvědčení „*Bezpečný podnik*“ je v České republice k 31. 12. 2021 celkem 73 společností, což představuje přibližně 50 tisíc zaměstnanců.

6.1.3 Veletrhy a výstavnictví

K osvětě v oblasti BOZP přispívá nemalou měrou i propagační činnost realizovaná formou tematických letáků a také formou účasti na výstavách. Ty jsou vítanou příležitostí nejen zviditelnit otázku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ale upozornit i na úlohu inspekce práce a výsledky výzkumu v této oblasti a nabídnout pomoc podnikatelům i podnikům při plnění zákonem stanovených požadavků BOZP.

Průběh pandemie covid-19 se bohužel podepsal v roce 2021 i na oblasti veletrhů a výstavnictví. Pro rok 2021 byly připraveny dvě propagace BOZP ve výstavním stánku, a to na VELETRHU VĚDY, který se zaměřuje na vzdělávání a vědu a jehož cílovou skupinou jsou především učitelé, žáci a studenti, a na mezinárodním strojírenském veletrhu MSV. Bohužel Akademická rada Akademie věd ČR rozhodla největší vědeckou akci v ČR, Veletrh vědy, který byl plánován na dny 3. až 5. června 2021 v areálu výstaviště PVA EXPO PRAHA v Letňanech, kvůli šíření nemoci covid-19 neuskutečnit.

62. ročník Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně se uskutečnil mimořádně od 8. do 12. listopadu 2021. O přesunu ze zářijového termínu rozhodlo vedení společnosti Veletrhy Brno s ohledem na vývoj pandemie covid-19. OIP 9 se zde podílel na propagaci činnosti orgánů inspekce práce a zajištění provozu výstavního stánku. Zájem veřejnosti o bezpečnost a ochranu zdraví při práci se zvyšuje a dá se očekávat pokračování tohoto trendu potrvá i v následujících letech. Noví návštěvníci si z výstav odnášejí první informace o BOZP a získávají základní kontakty na pracoviště systému SÚIP. Stálí nebo občasní návštěvníci přicházejí většinou konzultovat konkrétní dotazy a zajímají se o aktuální dění v oboru.

6.1.4 Spolupráce s ostatními organizacemi

Při zajišťování osvětové a propagační činnosti SÚIP spolupracoval s VÚBP, při zajišťování vzdělávacích akcí zejména s VÚBP, dále s Odborem vzdělávání a mezinárodní spolupráce ve státní službě Sekce pro státní službu MV ČR.

Údaje z kontrolní činnosti SÚIP byly v roce 2021 průběžně poskytovány orgánům státní správy (Policii ČR, Cizinecké policii ČR, Úřadu práce ČR, České správě sociálního zabezpečení), veřejné samosprávě (městským úřadům), Kanceláři veřejného ochránce práv, hasičským

záchranným sborům atd. v rámci spolupráce při provádění kontrolní činnosti, a to včetně informací o připravovaných legislativních opatřeních.

Zástupci oblastních inspektorátů práce byli členy poradních sborů v rámci spolupráce s Úřadem práce ČR. Lektorsky zajišťovali přednášky z oblasti BOZP či pracovněprávních vztahů pro odborové svazy, regionální hospodářské komory, městské úřady atd. Spolupracovali při tvorbě odborných školicích materiálů.

6.2 Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.

V souladu s ustanoveními § 18 zákona č. 106/1999 Sb. předložil úřad a všech osm inspektorátů zprávu ke své činnosti v oblasti poskytování informací za rok 2021. Uvedená zpráva každého pracoviště orgánů inspekce práce je k dispozici na webových stránkách příslušného pracoviště v rubrice „O nás – Povinně zveřejňované informace“. Souhrnný přehled údajů shromážděných na základě všech devíti zpráv o činnosti orgánů inspekce práce v oblasti poskytování informací za rok 2021:

- počet podaných žádostí o informace – 215,
- počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti – 26,
- počet vydaných rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti – 6,
- počet podaných odvolání proti rozhodnutí – 14,
- opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace – 3,
- přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními – 6.400 Kč,
- výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence – 0,
- počet stížností podaných podle § 16a (stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace) – 15.

Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona:

Informace dle ustanovení § 5 zákona č. 106/1999 Sb. byly zveřejňovány v elektronické podobě na internetových stránkách SÚIP, v tištěné podobě pak na fyzických úředních deskách pracovišť orgánů inspekce práce. Informace týkající se zákona č. 106/1999 Sb. lze v listinné podobě získat na příslušných pracovištích.

Dotazy občanů, institucí a novinářů na informace byly zodpovídaný v průběhu celého kalendářního roku. Tyto požadavky se vyřizovaly v rámci bezplatného poskytování základního poradenství, spolupráce s orgány státní a veřejné správy či spolupráce s jinými institucemi, v rámci propagace činnosti inspekce práce či osvěty v oblasti pracovního práva a v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a nebyly zařazovány do evidence žádostí o informace podle výše zmiňovaného zákona.

7 Mezinárodní spolupráce

7.1 Mezinárodní spolupráce na úrovni SÚIP

7.1.1 Výbor vrchních inspektorů práce (SLIC)

SLIC vznikl na základě rozhodnutí Evropské komise ze dne 12. 7. 1995, č. 95/319/ES, jako její poradní výbor. Zástupcem České republiky, který se dvakrát ročně účastní plenárních zasedání SLIC, je generální inspektor Státního úřadu inspekce práce. Zasedání je zpravidla organizováno členským státem EU, který je aktuálně pověřen předsednictvím Rady Evropské unie.

V důsledku protiepidemiologických opatření nebyla v souvislosti s Plenárním zasedáním SLIC podniknuta žádná služební cesta. Plenární zasedání v 1. pololetí proběhlo on-line 19. 5. 2021 v Lisabonu (Portugalsko), ve druhém pololetí pak v Lublani (Slovinsko) 14. 10. 2021 rovněž on-line formou.

Na plenárním zasedání jsou projednávány kampaně, které by bylo vhodné realizovat nebo rozšířit za účelem osvěty, preventivního působení či v reakci na aktuální problematiku z oblasti BOZP, jsou zde analyzovány výsledky kampaní a probíhají diskuse o plánu činností této poradní skupiny Komise EU. Tradičně jedním z důležitých bodů jednání je příprava hodnocení národních systémů inspekce práce ve vybraných členských státech pod záštitou Evropské komise a stav celoevropských projektů včetně nadcházejícího kola výměnných odborných stáží inspektorů práce. Poslední jmenované body však byly v důsledku nepříznivého výhledu pouze zmíněny s odkazem na projednání na budoucích zasedáních.

Dále se na zasedáních projednávají zprávy z jednání stálých i jednorázových pracovních skupin, realizace nadnárodních projektů (zpravidla v režii Komise EU), vyhodnocení systémů národních inspekci práce dle tzv. „*Společných zásad inspekce práce v rámci EU*“ a návrhy kandidátů pro hodnocení národních inspekci práce. Česká republika by v souladu s platným rozvrhem SLIC měla být předmětem hodnocení v roce 2025.

Plenárním zasedání předcházely tzv. tematické dny SLIC, konkrétně se jednalo o :

- 20. 5. 2021 - Tematický den SLIC: "Zkušenosti s virtuálními kontrolami"
- 15. 10. 2021 - Tematický den SLIC: "Pandemie covid 19 a BOZP opatření k zamezení šíření nemoci".

7.1.2 Pracovní skupiny SLIC

Pracovní skupiny jsou sestavovány na základě potřeb SLIC. Jedná se zejména o pracovní skupiny Strategické řízení / Enforcement (obecné záležitosti prosazování předpisů), STRATEGY a MACHEX. Jednání probíhají zpravidla jedenkrát popř. dvakrát ročně v Lucemburku; jejich cílem je projednávání aktuálních otázek z oblasti bezpečnosti práce, ochrany zdraví při práci a z pracovně-právní oblasti. Kromě uvedených skupin SLIC rovněž ustavuje krátkodobé ad hoc pracovní skupiny zaměřené na určitou konkrétní záležitost, např. informační a kontrolní kampaň SLIC, hodnocení systému inspekce práce v daném členském státu EU apod. Vzhledem k platným omezením cestování mimo území České republiky, tyto zahraniční služební cesty neprobíhaly, namísto nich proběhlo několik on-line setkání, např.:

- 17. 2. a 16. 9. 2021 - jednání pracovní skupiny SLIC Strategické řízení / Enforcement
- 24. 3. 2021 - online diskuse o novém mandátu skupiny GEA, která nahradí skupinu SLIC Strategické řízení / Enforcement.

7.1.3 Informační systém výměny informací o vysílání pracovníků (IMI)

Za Českou republiku komunikují s členskými státy EU v rámci systému IMI pro administrativní spolupráci a zabezpečenou výměnu informací mezi evropskými kontrolními orgány dva zástupci SÚIP. Jedná se o modul zaměřený na sdílení informací o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, který byl vytvořen v souladu s požadavky Směrnice 96/71/ES (včetně aktualizací Směrnice 2018/957/EU), Směrnice 2014/67/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady 1024/2012. V roce 2021 nejvíce žádostí o informace směřovalo do Polska, v opačném směru bylo vyřizováno nejvíce požadavků ze strany rakouských správních orgánů; jednalo se o žádosti o informace, doručování pravomocných rozhodnutí a o vymáhání pokut uložených v zahraničí českým subjektům.

7.1.4 Členství v Mezinárodní asociaci inspekce práce IALI

V rámci svého členství v Mezinárodní asociaci inspekce práce Státní úřad inspekce práce příležitostně přispívá do publikace „*IALI Forum*“ a má možnost se vyjadřovat k projednávaným tématům. V listopadu 2021 proběhl on-line workshop na téma „Úloha inspektorátů práce v souvislosti s migrujícími pracovníky“, kterého se zúčastnili zástupci úseku BOZP.

7.1.5 Účast na mezinárodních konferencích a jiných setkáních s mezinárodní účastí

Zástupci SÚIP se rovněž účastnili on-line konferencí a seminářů pořádaných Evropskými i mezinárodními orgány, např.:

- 17. - 19. 4. 2021 – online konference pod záštitou Europol EMPACT na téma obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování
- 23. 6. 2021 – mezinárodní workshop OECD - projekt o zavedení tzv. řízené migrace v prostředí ČR
- 9. 7. 2021 – seminář Evropského orgánu pro pracovní záležitosti (ELA) – o zprostředkovatelských subjektech (agenturách práce)
- 27. 9. 2021 – seminář ELA - pracovní skupina pro informace pro zaměstnavatele a pracovníky.
- 16. 11. 2021 – seminář ELA - doporučení k aktualizaci národního webu s informacemi o vysílání pracovníků.
- 9. 12. 2021 – seminář ELA - o implementaci tzv. silničního balíčku evropské legislativy a nových modulech systému IMI.

7.1.6 Portál SLIC-KSS pro sdílení informací mezi inspekcemi práce v členských státech EU

V průběhu roku SÚIP přispíval informacemi, otázkami a odpověďmi na dotazy ostatních členských států prostřednictvím národního profilu na portále pro zabezpečenou výměnu informací SLIC KSS (informační platforma CIRCA BC), který poskytuje prostředí pro komunikaci mezi zástupci orgánů inspekce práce ve všech členských státech EU. V roce 2021 bylo diskutováno celkem 39 otázek, na které SÚIP poskytl odpověď, popř. odkaz na příslušný správní orgán v České republice. Dva zástupci SÚIP se zúčastnili školení národních koordinátorů SLIC KSS, které proběhlo on-line.

7.2 Mezinárodní spolupráce na úrovni oblastních inspektorátů práce

OIP 6 (Plzeň):

Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se v roce 2021 účastnil 13. Mariánskolázeňských dialogů s Řemeslnickou komorou Dolní Bavorsko-Horní Falc. Akce proběhla v digitálním formátu za účasti vedoucí inspektorky a vedoucí oddělení inspekce III (PPV).

OIP 10 (Ostrava)

Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se v roce 2021 podílel na následující akci s mezinárodní účastí: on-line workshopu pod záštitou Europol EMPACT na téma „Obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování“ se zúčastnil vedoucí oddělení inspekce III (PPV).

8 Projekty financované ze strukturálních fondů EU

V roce 2021 nebyly realizovány žádné projekty.

9 Stížnosti

Pro úřad a inspektoráty jsou stanovena pravidla pro způsob evidence, prošetření a vyřízení přijatých stížností, respektive provedení nápravy. Všechny stížnosti došlé na úřad jsou zaznamenávány do centrální evidence stížností, která je vedena na úseku kanceláře generálního inspektora, obdobně je tomu i na inspektorátech.

Stížnosti bývají podány většinou pisateli podnětů ke kontrole (nejčastěji jsou to stávající nebo bývalí zaměstnanci kontrolovaných subjektů) nebo kontrolovanými subjekty, respektive jejich statutárními orgány, nebo jejich právními zástupci. Evidovány jsou také stížnosti došlé na MPSV, kdy je úřad buď přímo pověřen vyřízením, nebo k nim vydává své stanovisko a stížnost vyřizuje přímo MPSV.

V evidenci jsou rovněž samostatně zaznamenávány stížnosti obdržené a vyřizované jednotlivými oblastními inspektoráty práce. O stížnostech, které směřují na jejich zaměstnance, jsou povinny inspektoráty podle uvedeného metodického pokynu informovat úřad neprodleně, včetně zaslání jejich vyřízení.

Ze strany stěžovatelů se často vyskytují požadavky na provedení úkonů, k nimž nejsou orgány inspekce práce oprávněny; zejména se jedná o písemnosti, které předkládají pisatelé podaných podnětů a domáhají se toho, aby tyto materiály byly vzaty jako „důkazy“ při kontrole. Dalším fenoménem, který se v posledních letech projevuje častěji, je nespokojenost s výsledkem kontroly, která neprokázala diskriminaci, na kterou poukazoval podatel podnětu. Kontrolované osoby používají podání stížnosti jako další prostředek své obrany proti výsledku kontroly, respektive proti uložení pokuty.

Častým jevem je, že stěžovatel podá stížnost nejprve na inspektorát a v případě, že má za to, že stížnost nebyla vyřízena řádně, obrací se na úřad se žádostí, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti, a to i opakovaně. Úřad se tak k jedné věci vyjadřuje několikrát, a to někdy i s několikaletým odstupem.

O vyřízení stížností jsou stěžovatelé vždy vyrozuměni, s výjimkou anonymních stížností doručených poštou.

V případě zjištění úplné nebo částečné důvodnosti stížnosti orgány inspekce práce svým dalším postupem zjednájí nápravu. Poznatky z jednotlivých stížností jsou analyzovány a aplikovány zejména v rámci kontrolní činnosti. Ze šetření stížností jsou vyvozeny závěry, které jsou projednány s vedením oblastních inspektorátů práce a přeneseny na inspektory. Inspektoři jsou na poradách jednotlivých odborů na nedostatky upozorněni a seznámeni s úpravou zakotvenou v příslušných právních předpisech. V odůvodněných případech je nařízeno provedení nové kontroly, a to jiným inspektorem či inspektory.

V roce 2021 byly důvody stížností a povaha stěžovatelů, respektive jejich procesní postavení, velmi různorodé a nelze v nich vysledovat typické jednotící prvky. Častým důvodem stížností byly prodlevy v jednotlivých úkonech, způsobených pandemií koronaviru a opatřeními ke zmírnění jejich dopadů, dlouhá doba vyřizování podnětů a příliš dlouhé trvání kontrol.

9.1 Stížnosti vyřizované úřadem

Celkem v roce 2021 obdržel od stěžovatelů **84** stížností, z toho sám vyřídil **61** stížností a pro nepříslušnost postoupil **14** k přímému vyřízení na jednotlivé inspektoráty. Nejvíce stížností bylo v roce 2021 vyřizováno, jako každý rok, v oblasti pracovních vztahů a podmínek (**39**), dále **6** v oblasti kontroly v oblasti zaměstnanosti, **8** stížností v oblasti BOZP a VTZ a **8** stížností v ostatních oblastech (zejména v oblasti právní). Někteří pisatelé se se svými podáními obraceli opakovaně (jednalo se o 9 stěžovatelů, z toho si jich 5 stěžovalo dvakrát, jeden třikrát, jeden sedmkrát a jeden desetkrát; jeden stěžovatel se na úřad a příslušný inspektorát obrací pravidelně každý měsíc, a to již několik let). Kromě toho se úřad vyjadřoval k následným stížnostem, které navazovaly na stížnosti podané a vyřízené v minulých letech.

Stížnosti poukazovaly nejčastěji na skutečnosti týkající se nespokojenosti stěžovatelů s postupem oblastních inspektorátů práce při kontrolách – s jejich zahájením, průběhem, či s jejími výsledky (závěry) a s délkou procesu kontroly od podání podnětu; dále s uložením pokuty, s absencí řešení (nebo dostatečností způsobu řešení) všech aspektů původního podnětu ke kontrole.

Z celkového počtu byly vyhodnoceny 3 jako důvodné a 5 jako částečně důvodné. V 5 případech byl inspektorátu v rámci opatření vydán pokyn k nápravě nebo k došetření, respektive k provedení nové kontroly. Hlavními důvody pro oprávněnost stížností bylo:

- absence okamžitého potvrzení přijetí podnětu podatelnou,
- nesprávné vyhodnocení závažnost podnětů a podněty byly odloženy,
- podatele podnětu nebyl informován, jak budou vyřízena jeho podání,
- nedostatečně provedená kontrola,
- chybný postup při vyřízení námitek,
- nevhodné vyjádření vedoucího oddělení pisateli podnětu.

9.2 Stížnosti vyřizované oblastními inspektoráty práce

V roce 2021 se nejčastěji jednalo o stížnosti, které byly směřovány na nečinnost inspektorátu (vyřízení podnětu neprovedením kontroly) a na postup při kontrole (dlouhé lhůty pro zahájení kontroly a dlouhé trvání kontroly). Dále přetrvávaly stížnosti na průběh a výsledek kontroly, nevhodné chování inspektora, nesprávný postup inspektora při kontrole, neumožnění nahlédnutí do spisu, dále obsahovaly podezření na porušení povinností (např. porušení mlčenlivosti), nesouhlas s vyřízením námitek a na nepříslušnost celého inspektorátu.

V roce 2021 vyřídily oblastní inspektoráty práce celkem **64** stížností, z toho nejvíce v oblasti pracovních vztahů a podmínek. Stížnosti byly ve valné většině vyhodnoceny jako nedůvodné.

Důvodnost nebo částečná důvodnost spočívala v případech, kdy:

- nebyl dostatečně vyhodnocen obsah podnětu,
- kontrola nebyla zahájena, ačkoli byla její realizace podateli podnětu oznámena,
- kontrolní zjištění bylo formulováno zmatečně,
- byly shledány kvalitativní nedostatky při provádění kontroly,
- neúměrně dlouhá doba trvání kontroly,
- při kontrole nebyly řádně vyhodnoceny všechny předložené podklady.

K nápravě byla přijata opatření: byly vydány pokyny k efektivnějšímu postupu při kontrole, metodické korekce, případně bylo rozhodnuto o došetření kontroly. Závěry jsou zobecňovány pro metodické vedení inspektorů a jsou pravidelně prezentovány na poradách.

10 Vybrané souhrnné údaje

10.1 Kontroly

Počet kontrol z hlavních úkolů roku 2021

Hlavní úkol	Počet kontrol
Integrovaná inspekce podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií	211
Program „Bezpečný podnik“	149
Kontroly dodržování zákona č. 247/2014 Sb. na základě podnětů	17
Kontroly dodržování pracovněprávních předpisů na základě podnětů směřujících do oblasti pracovněprávní	1 432
Kontroly dodržování pracovněprávních předpisů na základě podnětů směřujících do oblasti ZoZ	73
Kontroly dodržování pracovněprávních předpisů na základě podnětů směřujících do oblasti NLZ	605
Kontroly dodržování pracovněprávních předpisů na základě podnětů směřujících do oblasti BOZP	423
Následné kontroly PPV	167
Následné kontroly ZoZ	3
Následné kontroly NLZ	2
Následné kontroly BOZP	171
Následné kontroly VTZ - EZ	72
Následné kontroly VTZ - PZ	14
Následné kontroly VTZ - TZ	21
Následné kontroly VTZ - ZZ	3
Kontroly dodržování předpisů v souvislosti se vznikem smrtelného pracovního úrazu osob uvedených v ust. § 12 zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují požadavky BOZP	5
Kontroly dodržování předpisů v souvislosti se vznikem smrtelného pracovního úrazu	10
Kontroly dodržování předpisů v souvislosti se vznikem závažného pracovního úrazu	37
Kontroly dodržování předpisů v souvislosti se vznikem ostatního pracovního úrazu	15
Kontroly plnění povinného podílu zaměstnávání OZP	132
Rovné zacházení, zákaz diskriminace před vstupem do zaměstnání	185
Kontroly nelegálního zaměstnávání občanů ČR a cizinců	3 978
Kontroly zprostředkování zaměstnání bez povolení (zastřené zprostředkování zaměstnání)	113
Poskytování služby péče o dítě v dětské skupině	22
Kontroly v oblasti dodržování povinností na úseku agenturního zaměstnávání	117
Kontroly v oblasti rovného zacházení se zaměstnanci, rovného odměňování zaměstnanců a dodržování zákazu diskriminace	87

Odměňování zaměstnanců, dodržování minimální mzdy a nejnižší úrovně zaručené mzdy	353
Kontroly dodržování pravidel při vysílání pracovníků do ČR na základě směrnic 96/71/ES a 2014/67/EU	34
Kontroly v oblasti pracovní doby	303
Kontroly v oblasti pracovních podmínek při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí	71
Kontroly uživatelů	56
Bezpečnost práce ve stavebnictví - zajištění prevence v oblasti BOZP při přípravě stavby a bezpečném provádění prací na staveništi	617
Kontroly bezpečnosti práce v dopravě	230
Kontroly v oblasti elektrických zařízení	362
Kontroly v oblasti zdvihacích zařízení	404
Kontroly v oblasti plynových zařízení	406
Kontroly v oblasti tlakových zařízení	274
Kontroly bezpečného provozování strojů a technických zařízení v zemědělství a v potravinářském průmyslu	317
Kontroly v oblasti lesnictví a dřevozpracujícího průmyslu	227
Bezpečná práce s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi	77
Kontroly v oblasti terciární sféry	323
Kontroly bezpečnosti práce ve zpracovatelském průmyslu a strojírenství	721
Mimořádná kontrolní akce NLZ	12
Mimořádná kontrolní akce odvětví průmysl NLZ	53
Mimořádná kontrolní akce logistická centra ZoZ, NLZ	5
Mimořádná kontrolní akce odvětví zemědělství ZoZ, NLZ	3
Mimořádná kontrolní akce odvětví průmysl 2 - ZoZ, NLZ	40
Mimořádná kontrolní akce odvětví stavebnictví ZoZ, NLZ	24
Mimořádná kontrolní akce odvětví agropotravinářství ZoZ, NLZ	28
Mimořádná kontrolní akce PPV	7
Mimořádná kontrolní akce odvětví průmysl PPV	57
Mimořádná kontrolní akce logistická centra PPV	6
Mimořádná kontrolní akce odvětví zemědělství PPV	3
Mimořádná kontrolní akce odvětví průmysl 2 - PPV	27
Mimořádná kontrolní akce odvětví stavebnictví PPV	11
Mimořádná kontrolní akce odvětví agropotravinářství PPV	23
Mimořádná kontrolní akce BOZP	9
Mimořádná kontrolní akce odvětví průmysl BOZP	38
Mimořádná kontrolní akce logistická centra BOZP	4
Mimořádná kontrolní akce odvětví zemědělství BOZP	1
Mimořádná kontrolní akce odvětví průmysl 2 - BOZP	19
Mimořádná kontrolní akce odvětví stavebnictví BOZP	3
Mimořádná kontrolní akce odvětví agropotravinářství BOZP	16
Dokončené kontroly z úkolů předchozích let	1 215
Celkový součet	14 443

Mimo hlavní kontrolní činnost se orgány inspekce práce se zaměřily na kontrolu příčin a okolností vzniku pracovních úrazů, na vyjádření k projektovým dokumentacím staveb a také se zaměřily na účast na kolaudačním řízení.

Kontrolní úkol	Počet kontrol
Vyjádření k projektové dokumentaci	1 858
Účast na závěrečné kontrolní prohlídce	935
Kontroly příčin a okolností smrtelných pracovních úrazů	33
Kontroly příčin a okolností závažných pracovních úrazů	417
Kontroly příčin a okolností ostatních pracovních úrazů	17
Dokončené kontroly z úkolů předchozích let	441
Celkový součet	3 701

Počet kontrol podle velikosti zaměstnavatele

Kategorie	Počet kontrol
bez zaměstnanců	1 133
1 - 9 zaměstnanců	2 969
10 - 49 zaměstnanců	2 936
50 - 249 zaměstnanců	580
250 - 499 zaměstnanců	2 064
500 a více zaměstnanců	1 014
Neuvedeno	3 747

Počet kontrol v kontrolovaných odvětvích

Odvětví	Počet kontrol
Zpracovatelský průmysl	3 336
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba	2 957
Nezařazeno	1 753
Stavebnictví	1 699
Doprava a skladování	728
Ubytování, stravování a pohostinství	727
Administrativní a podpůrné činnosti	615
Profesní, vědecké a technické činnosti	603
Činnosti v oblasti nemovitostí	369
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	315
Vzdělávání	262
Ostatní činnosti	246
Zásobování vodou; související činnosti	212
Zdravotní a sociální péče	177
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu	104
Kulturní, zábavní a společenské činnosti	89
Peněžnictví a pojišťovnictví	81
Zemědělství, lesnictví a rybářství	80
Informační a komunikační činnosti	69
Těžba a dobývání	21

Počet kontrol podle právní formy zaměstnavatele za všechny hlavní kontrolní úkoly

Právní forma	Počet kontrol
Společnost s ručením omezeným	8 600
Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona	2 671
Akciová společnost	1 571
Příspěvková organizace	353
Obec (obecní úřad)	297
Družstvo	155
Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství	102
Odštěpný závod zahraniční právnické osoby	86
Zemědělský podnikatel – fyzická osoba	81
Veřejná obchodní společnost	58
Spolek	54

Přehled počtu podaných podnětů

Rok	Počet podnětů
2015	7 414
2016	7 409
2017	6 870
2018	6 670
2019	6 786
2020	5 833
2021	5 318

10.2 Nejčastěji porušovaná ustanovení právních předpisů

Nejčastěji porušovaná ustanovení právních předpisů v sobě zahrnují jak kontroly z hlavních kontrolních úkolů, tak kontroly zaměřené na ostatní kontrolní činnost.

Nejčastěji porušovaná ustanovení zákoníku práce

Ustanovení	Znění	Počet
§ 102	BOZP a opatření k omezení rizik	2 533
§ 103	školení BOZP, pracovně lékařské prohlídky,..	998
§ 141	splatnost mzdy	789
§ 96	evidence pracovní doby	562
§ 313	doklady při skončení pracovního poměru	535
§ 112	zaručená mzda	363
§ 104	OOPP	288
§ 144	sjednání splatnosti a výplaty	210

Zaměstnavateli nejčastěji porušovaná ustanovení zákona o zaměstnanosti

Ustanovení	Znění	Počet
§ 5	nelegální zaměstnávání	3 962
§ 87	informační povinnost vůči ÚP ČR	886
§ 136	doklad o prac. vztahu na pracovišti	400
§ 12	diskriminace před vstupem do zaměstnání	162
§ 102	evidence občanů EU a cizinců	108
§ 81	povinný podíl OZP	105

Nejčastěji porušovaná ustanovení zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky BOZP

Ustanovení	Znění	Počet
§ 4	požadavky na výrobní a prac. prostředky a zařízení	1 605
§ 2	požadavky na pracoviště a pracovní prostředí	864
§ 5	požadavky na organizaci práce a pracovní postupy	447
§ 6	bezpečnostní značky, označení a signály	319
§ 3	požadavky na pracoviště a pracovní prostředí na staveništi	223

Nejčastěji porušovaná ustanovení nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště

Ustanovení	Znění	Počet
§ 4	nesplněné požadavky na pracoviště a pracovní prostředí	1 557
§ 3	nezajištění termínů a lhůt, neudržování technických a organizačních opatření, nezajištění podmínek před uvedením pracoviště do provozu, nezajištění bezpečného stavu pracoviště	442

Nejčastěji porušovaná ustanovení nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích

Ustanovení	Znění	Počet
§ 2	požadavek na staveniště	165
§ 3	požadavky na organizaci práce a pracovní postupy	68
§ 8	povinnosti koordinátora při realizaci stavby	32

Nejčastěji porušovaná ustanovení nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky

Ustanovení	Znění	Počet
§ 4	další požadavky na způsob a organizaci práce	203
§ 3	technická a organizační opatření	168

10.3 Pokuty

Počet a výše uložených pokut v roce 221 podle oblastí kontrolní působnosti

Oblast pokut	Počet uložených pokut	Výše uložených pokut v Kč
Oblast pracovněprávních vztahů	905	30 713 500
Oblast zaměstnanosti (včetně nelegálního zaměstnávání)	1 676	283 137 000
Oblast BOZP, V TZ a OZNL	681	35 038 500
Nesoučinnost kontrolovaných osob	469	30 078 000
Celkem	3 526	378 967 000

**uložené pokuty nelze sčítat, neboť 1 pokuta může zahrnovat více přestupků z různých oblastí;*

Přehled počtu a celkové výše pokut

Rok	Počet pokut	Výše pokut (Kč)
2015	3 734	188 008 400
2016	3 921	198 153 565
2017	3 514	221 655 300
2018	4 045	299 359 611
2019	3 562	344 576 200
2020	3 101	274 961 500
2021	3 526	378 967 000

10.4 Odvolání, žaloby a stížnosti

Přehled počtu podaných odvolání proti rozhodnutí o pokutě

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
370	323	284	281	342	192	241

Přehled počtu podaných žalob ve správním soudnictví

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
58	35	53	48	51	54	52

Počet stížností vyřízených úřadem (podle inspektorátu a podle oblastí)

OIP	3	4	5	6	7	8	9	10	SÚIP	Celkem
PPV	3	4	7	6	6	2	9	2		39
NZ		1		1	3			1		6
BOZP		3	1	1				3		8
jiné		1	2	1					4	8
Celkem	3	9	10	9	9	2	9	6	4	61

Počet stížností vyřízených úřadem (podle inspektorátu a podle důvodnosti)

OIP	3	4	5	6	7	8	9	10	SÚIP	Celkem
důvodné				2	1					3
část. dův.		1			2			1	1	5
nedůvodné	3	8	10	7	6	2	9	5	3	53
celkem	3	9	10	9	9	2	9	6	4	61

Přehled stížností vyřízených inspektoráty

OIP	3	4	5	6	7	8	9	10	Celkem
důvodné		4		1		1			6
část. dův.	3	1	4	1	2			1	12
nedůvodné	6	6	10	2	3	2	12	6	47
celkem	9	10	14	4	5	3	12	7	64

Přehled počtu stížností vyřízených úřadem a inspektoráty

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
úřad	90	100	88	84	89	55	61
inspektoráty	42	54	64	61	85	86	64
celkem	132	154	152	145	174	141	125